

Ἐφημερίς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΞΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ

ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Συνδρουμταί ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἀπασι τοῖς κ. κ.
ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν Φρ.χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ

27-ὁδὸς Πανεπιστημίου-27

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς ὀκτῶ ἡμερῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν

Κ. ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται. — Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτὴ.

Αἱ μεταβάλλουσαι διευθύνσεις ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Χαρῆτε. — Ἡ Τέχνη Γ'. Adelaide Maraini (μετάφρασις ἐκ τοῦ Ἰταλικοῦ, ὑπὸ δος Εἰρήνης Νικολαΐδου). — Τὸ μαραμένον κρίνον (Συνέχεια μυθιστορήματος τῆς κ. Καλλ. Παρρέν). — Αἱ γυναῖκες τῆς Ἀναγεννήσεως τοῦ κ. Ἐμμ. Ροδοκανάκη. Α'. (ὑπὸ Paul de Lauribar). — Ἡ Ὀστρακιά Β'. (ὑπὸ δος Ἀνθῆς Βασιλειάδου, ἱατροῦ). — Ἀπὸ τὸν Δεκάλογον τοῦ Γύφτου, τοῦ κ. Κωστῆ Παλαμᾶ. — Συνταγῆ. — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς: ἡ Sahara (μετάφρασις δος Εἰρήνης Νικολαΐδου).

ΧΑΡΗΤΕ

Τώρα ποῦ ἡ φύσις ξαναγεννᾶται, ποῦ ἡ γῆ μᾶς βλέπει καὶ μᾶς γελά μετὰ τὰ ὠραῖα λουλούδια της, ποῦ ὁ ἀέρας μυρίζει πνοὴς ρόδων καὶ κρίνων, ποῦ κάθε βράδυ μᾶς κοιμίζουν τῶν ἀηδονιῶν ἢ σερενάτες καὶ κάθε πρωτὶ μᾶς ἐξυπνοῦν τῶν ἄλλων πουλιῶν ἢ συναυλίες, χαρῆτε. Χαρῆτε, ὅσοι δὲν ἔχετε λύπες νὰ σᾶς φαρμακεύουν τὰ στήθη, ὅσοι δὲν ἔχετε πόνους νὰ σᾶς σχίζουν τὴν καρδιάν, ὅσοι δὲν ἔχετε ἀγωνίας θανάτου νὰ σᾶς διεκδικοῦν κάθε βῆμα καὶ κάθε πόθον σας εἰς τὴν ζωὴν. Χαρῆτε. Ὅσοι ἔχετε τὴν ἀνοιξιν εἰς τὰ χεῖλη, ὅσοι ἔχετε νὰ περιμένετε κάτι καλὸν καὶ κάτι εὐχάριστον ἀπὸ τὴν ζωὴν, ὅσοι ἔχετε πόθους, ὄνειρα, ἐλπίδας. Χαρῆτε.

Ἄλλὰ καὶ ὅσους ἐπύραξαν ἡ ζωὴ εἰς τὸ βαρὺ καὶ κουραστικὸν πέρασμα της, καὶ ὅσους ἐμάραξαν ὁ πόνος καὶ ἐσφράγισεν ἡ λύπη καὶ ἡ ἀπογοήτευσις καὶ ὅσοι περῶντε μετὰ ἀγωνίαν μακρὸν καὶ παγερὸν χειμῶνα ὑπάρξεως, χαρῆτε.

Ἡ ἀνοιξίς ἔρχεται πάντοτε μετὰ ποῦ ἡ γῆ παγώση καὶ τὰ δένδρα φυλλορροήσουν καὶ τὰ λουλούδια μακρανοῦν. Νέα

ζωὴ, νέα φύλλα, νέοι ἀνθοὶ πλέκονται ἐπάνω εἰς τὴν γυμνότητα τῶν ξηρῶν κλαδιῶν καὶ νέα χλόη δροσοστάλλακτος πρασινίζει ἐπάνω εἰς τὴν ἐρημωμένην γῆν. Νέαν χαρὰν, νέους πόθους, νέα ὄνειρα κρύπτει πάντα ἡ ἐπαύριον μιᾶς μεγάλης λύπης, μιᾶς ψυχικῆς καταιγίδος, μιᾶς στιγμῆς ἀπελπισίας. Κάθε ἡλικία, καὶ ὅταν ἀκόμη τὸ γῆρας ἔχει ρυτιδώσει τὰ μέτωπα, καὶ ὅταν ὁ πόνος ἔχη αὐλακώσει τὰ στήθη καὶ ὅταν ὁ μαρασμὸς ἔχη θαμπώσει τὰ μάτια εἰς κάθε χαρὰν καὶ ἐλπίδα, κάθε ἡλικία ἢμπορεῖ νὰ ἔχη νέαν ἀνοιξιν.

Φθάνει νὰ θέλωμεν νὰ τὴν ζητήσωμεν καὶ νὰ εἰξεύρωμεν νὰ τὴν ὑποδεχθῶμεν τὴν χαρὰν αὐτὴν, ἀπ' ὅπου καὶ ἂν μᾶς ἔρχεται. Εἴτε ἀπὸ τὸν οὐρανὸν ὡς προσοχὴ ἐκείνων, ὅπου ἐχάσαμεν, εἴτε ἀπὸ τὴν φύσιν ὡς ὠραιότης, εἴτε ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα ὡς συμπάθεια, εἴτε ἀπὸ τοὺς ἐχθρούς μας ὡς συγγνώμη, εἴτε ἀπὸ τοὺς φίλους μας ὡς ἀγάπη, εἴτε ἀπὸ τὴν ψυχὴν τῶν πραγμάτων ὡς ἐνδιαφέρον, εἴτε ἀπὸ τοὺς δυστυχεῖς ὡς οἶκτος, εἴτε ἀπὸ τὴν ἐπιστήμην ὡς ἐνθουσιασμός, εἴτε ἀπὸ τὴν τέχνην ὡς γοητεία, εἴτε ἀπὸ τὴν θρησκείαν ὡς ἐλπίς, εἴτε ἀπὸ τὸν κόπον ὡς λήθη, εἴτε ἀπὸ τὴν ἐργασίαν ὡς ἀναγέννησις.

Χαρῆτε λοιπὸν τὴν ἀνοιξιν αὐτὴν, τὴν ὁποῖαν ἢμπορεῖτε νὰ ζητήσετε καὶ νὰ εὑρετε, ὅπου ὁ καθείς τὴν θέλη καὶ τὴν ἐννοεῖ.

Ἄλλὰ χαρῆτε. Ἡ χαρὰ εἶναι ὁ μόνος σύντροφος, τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ χάνωμεν εἰς τὴν ζωὴν. Ἡ χαρὰ εἶναι τὸ μόνον στήριγμα ποῦ δὲν πρέπει νὰ ἀφήνωμεν νὰ μακραίνεται καὶ νὰ σβῆνῃ. Χωρὶς χαρὰν, χωρὶς ἐλπίδας, χωρὶς ἰδανικά, ἡ ζωὴ εἶναι χειροτέρα ἀπὸ τὸν θάνατον.

Ἄλλοτε ἔλεγαν ἔχετε πίστιν. Τώρα ποῦ ὁ ἄνθρωπος ἔχει-

νε φιλοσοφώτερος, ήρχισε να χάνη την πίστιν. Ἄλλὰ τί ἄλλο εἶναι ἡ πίστις, παρὰ αὐτὴ ἡ χαρὰ; Τί ἄλλο εἶναι ἡ πίστις παρὰ αὐτὴ ἡ προσδοκία μιᾶς χαρᾶς χωρὶς τέλος, βεβαιωμένης εἰς τὸ καλὸν καὶ τὸ ὠραῖον καὶ τὸ ἀληθινόν; Τί ἄλλο εἶναι πίστις, παρὰ μία ἀνθήσις τῶν ψυχῶν εἰς ὠραϊότητα καὶ εἰς ἀρμονίαν καὶ εἰς, γαλήνην; Τί ἄλλο εἶναι πίστις παρὰ ἀνοιξίς διαρκῆς, μακρὰ, χωρὶς χειμῶνα καὶ φθινοπύρον καὶ καταιγίδας καὶ τρικυμίας.

Η ΤΕΧΝΗ

Γ'.

ADELAIDE MARAINI

Ἐκεῖ εἰς τὸ ἐργαστήριον ἐκεῖνο ἡ μικρὰ κόρη προπρακτουάστῃ με ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐπιμονὴν καὶ ἔγινε καλλιτέχνης.

Τὰ πρῶτα ἔργα της—εὐρίσκωμεν γραμμέμον εἰς μίαν παλαιὰν ἐφημερίδα—αἶνε γεμάτα μυστικισμὸν καὶ ἐνθυμίζουσι τὰ ἔργα τοῦ ζωγράφου Giotto καὶ τοῦ γλύπτου Donatello. Μεταξὺ τῶν πρῶτων της ἔργων θεοὶν ἐξέχουσιν ἔχει ἓνα ἀνάγλυφον. Οἱ ἄγγελοι τῆς προσευχῆς καὶ οἱ ἄγγελοι τῆς ἀναστάσεως.

Εἶνε ἀξιοπαρατήρητον, ὅτι ὡς ἀληθῆς καλλιτέχνης οὐδέποτε ἐπίσσε τὸ πνεῦμα της! ἀλλὰ ἠκολούθησε τὴν κλίσιν της.

Ἐπανδρεύθη τὸν μηχανικὸν Clemente Maraini ἀπὸ τὸν Lugano καὶ ἀπεκατεστάθη εἰς τὴν Ρώμην, καὶ βλέπομεν τὸ ἔργον της νὰ γίνεταί ὀλίγον κατ' ὀλίγον πλέον βαθὺ καὶ ζωντανόν, ἡ γνῶσις τῆς ζωῆς τὴν ἔκαμε πλέον σκεπτικὴν, ἡ μεγαλοφυΐα της ὠρίμασε ὡς καρπὸς ὕγιης καὶ χυμώδης.

Ἐνα ἀπὸ τὰ πρῶτά της ἔργα εἰς τὴν Ρώμην, εἶναι ἡ ὠραία βρύση με ἓνα μικρὸν ἔρωτα ἐπάνω εἰς ἓνα κογχύλι, ὁ ὁποῖος χαιρετᾷ με ὕψος πονηρὸν τοὺς ἀνοήτους, οἱ ὁποῖοι πιστεύουσι εἰς αὐτόν.

Τὸ ἔργον αὐτὸ ἠγοράσθη ἀπὸ τὸν κόμην Palphy, ὁ ὁποῖος τὸ ἔστησεν εἰς τὸ πομπηϊκὸν μεγάρον του εἰς τὸ Παρίσι—θαυμασίου σπιτί τοῦ ὁποῖου πρὶν ἀνῆκε εἰς τὸν Gerolamo Napoleone.

Θαυμαστὸν παράδειγμα τοῦ πῶς πρέπει ἡ γυναῖκα νὰ ἐννοῇ τὰ καθήκοντά της, καὶ πῶς δύναται καὶ ὀφείλει νὰ θυσιάσῃ τὴν ἰδικήν της ἐμπνευσίν τοῦ ἀτομικοῦ της βίου, διὰ καθῆκον ὑψηλότερον καὶ ἀγιώτερον, βλέπομεν τὴν Adelaide Maraini, εἰς τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁμίαν ζωηρότερα ἐγίνετο δι' αὐτὴν ἡ χαρὰ νὰ δημιουργῇ ἔργα ὠραία καὶ νὰ βλέπῃ νὰ ἔρχονται πρὸς αὐτὴν τιμὴ καὶ χρυσός. Τὴν βλέπομεν νὰ κλείῃ τὸ ἐργαστήριόν της καὶ δι' ἑνῆς ἔτη νὰ ἀφοσιῶται ὀλόκληρος εἰς τὴν περιποίησιν τῶν μικρῶν της καὶ εἰς τὰς φροντίδας τοῦ σπιτιοῦ της. Μόνον ἀργότερα ἐνόμισε ὅτι εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ ἔχῃ μερικὰς ὥρας ἐλευθερίας καὶ ἔκαμε τότε—ἔπειτα ἀπὸ χρόνιαν, κατὰ τὰ ὁποῖα βεβαίως τὸ πνεῦμά της εἰργάζετο, καὶ ὅταν τὰ χέρι ἦσαν ἀπηχο-

λημένα ἀπὸ ἄλλας ἐργασίας—ἓνα ἀγαλμα ἐκ τοῦ φυσικοῦ καὶ τότε καθὼς μόνη της λέγει ἤρχισαν αἱ πραγματικαὶ καὶ σοβαραὶ σπουδαί της.

Ὡ! νὰ ἠδυνάμεθα νὰ κηρύξωμεν δυνατὰ τὸ παράδειγμα αὐτό, εἰς μερικὰς γυναῖκας τῆς Ἰταλίας, εἰς τόσας ἀνυπομόνους αἱ ὁποῖαι θέλουσι νὰ περάσουν τὸν δρόμον πηδῶσαι ἀπὸ πάνω ὅλους τοὺς φραγμούς, καταπατοῦσαι τόσα καλὰ πράγματα καὶ τόσας προσφιλεῖς ψυχὰς αἱ ὁποῖαι ἐγκαλεῖται θησαυροὺς ἐργασίας, αὐταπαρνήσεως, ιδεωδῶν, τὰ ὁποῖα χάνονται μέσα εἰς τὸν ἐγωῖσμόν τοῦ νὰ ζοῦν καὶ ἀπολαμβάνουν μόνον διὰ τὸν ἑαυτὸν των!

Τὸ καλλιτεχνικὸν πνεῦμα τῆς Adelaide Maraini ἐλεπτύνθη καὶ ἐνεδυναμώθη κατὰ τὰ ἔτη αὐτά, κατὰ τὰ ὁποῖα ἐφάνετο ὅτι εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν τέχνην της. Ἄντεμείφθη αὐτῶν διὰ τὴν θυσίαν της. Τὰ ἔργα ὅπου ἔκαμε μετὰ, δὲν εἶνε μόνον ἐργασμένα με περισσοτέραν τέχνην καὶ με ἀληθινὴν ζωὴν, ἀλλὰ ἔχουν δημιουργηθῆ με σκέψιν καὶ κατ' ἰδικαίτερον λέγουσι καὶ κάμνουν νὰ σκέπτονται καὶ οἱ ἄλλοι.

Ἡ Σαπφώ, φαίνεται ὅτι εἶνε τὸ πρῶτον μεγάλο ἀγαλμα τῆς Adelaide Maraini.—Ὁρθία εἰς τὴν ἄκραν τῆς ἀβύσσου μαζεύει εἰς τὸ στῆθος της τὸ φόρεμα, ὡς νὰ κατελήθη ἀπὸ τὸ κρῦν, τὸ ὁποῖον δίδει τὸ βάθος αὐτό, μέσα εἰς τὸ ὁποῖον μελετᾷ νὰ πέσῃ—τὸ σῶμα κλίνει ἤδη πρὸς τὰ ἔμπρὸς ἐλκυσόμενον ἀπὸ τὸ κενόν, ἀλλὰ ἄθελαν πιάνεται με τὸ ἓνα χέρι εἰς τὸν κορμὸν μιᾶς δάφνης· τὸ πρόσωπόν της εἶνε σκοτινισμένον ἀπὸ τὴν σκέψιν, τὸ βλέμμα της ἔχει μίαν ἀπελπιστικὴν ἡσυχίαν, φαίνεται ὡς νὰ ἔρωτᾷ.

«αὐτὴ ἡ μαύρη νύχτα καὶ ἡ σιωπηλὴ ὄχθη»

«θὰ μοῦ δώσουν τὴν ἡσυχίαν»

Τὸ ἔργον ἐστάλη εἰς τὴν μεγάλην Ἐκθεσιν τοῦ Παρισιοῦ τοῦ 1878 καὶ ἐκρίθη ὡς ἔχον ἔκτακτον τραγικότητα. Τώρα εὐρίσκεται εἰς τὸν πύργον τοῦ Ρότσιλδ εἰς Ferrières· ἐπίσης τὸ Μουσεῖον τῆς Berna ἔχει ἓνα ἀντίγραφον· ἀκόμη ὅσοι τὸ βλέπουσι αἰσθάνονται ζωηρότατον θαυμασμόν.

Ἐπίσης ἄλλο ἔργον τῆς Adelaide Maraini θαυμαζόμενον ἐκτὸς τῆς Ἰταλίας εἶνε μία ἐπιτύμβιος στήλη εἰς τὸ νεκροταφεῖον τοῦ Aja, ἡ ὁποῖα παριστᾷ μίαν ἀπελπισμένην νέαν, ἀκουμισμένην εἰς μίαν κολῶνα, τῆς ὁποίας ἡ τραγικὴ ἔκφρασις εἶνε ἐκτάκτου δυνάμεως· καὶ πράγματι τὸ παιδί τὸ ὁποῖον κοιμᾶται μέσα εἰς τὸν τάφον αὐτὸν ἐδολοφονήθη, καὶ ἔμειναν οἱ δυστυχεῖς γονεῖς του ἀπελπισμένοι νὰ τὸ κλάουσι διὰ παντός.

Ἐπίσης εἰς τὴν Γαλλοὶαν Πάλφυ εἰς τὴν Πετρούπολιν εὐρίσκεται ἡ Ἄνοιξις ἔργον δροσερᾶς ἐμπνεύσεως καὶ λεπτοτάτης τέχνης. Εἰς τὸ Harlair εἶνε ὁ Παρήγορος Ἄγγελος. Ἡ μεγάλη προτομὴ Deak εὐρίσκεται εἰς τὴν Βουλὴν τῆς Βουδαπέστης. Εἰς τὸ Buenos Ayres εἶνε ἡ προτομὴ τοῦ Avelaneda.

(Κατὰ τὸ Ἰταλικόν)

Εἰρήνη Νικολαΐδου

ΤΟ ΜΑΡΑΜΕΝΟΝ ΚΡΙΝΟΝ

(Συνέχεια)

Ὁ Νιόνιος Σιμῆς ἐκάπνιζε τὸ τσιγάρο του, χωρὶς νὰ φαίνεται ὅτι προσέχει εἰς τὴν συγκίνησιν τῶν παιδιῶν. Ὅταν ὅμως καὶ ἡ Ἀριέττα ἤρχισε νὰ τὸν παρακαλῇ, τότε μισοθυμωμένος, μισογελῶν, ἐσηκώθη ἀπὸ τὴν θέσιν του. Μπρὲ ἀδερφέ, εἶπε, παρᾶξενοὶ ἄνθρωποι εἶσαστε. Γηατὶ ὁ καθένας σας δὲ λέει παστρικά καὶ ξάστερα τί θέλει. Δὲ θέτε νὰ πάτε εἰς τὴν Ριζαρείου. Πῆτε ἔστὸ θεῖός σας ὅτι θὰ πάτε με τὸ Στέφα νὰ δῆτε τοὺς ἐπιταφίους. Δὲ θὰ σὰς φάη ὁ ἄνθρωπος. Εἶναι τόσο καλός, τόσο εὐγενής με ὅλους, ποῦ ἀπορῶ, γηατὶ τὸν ἔχετε πάρη με τόσο φόβο.

Ὁ Στέφας, ὁ ὁποῖος ἦτο σύμφωνος με τὸν Νιόνιο, ἀν καὶ ἐδειλιούσε καὶ αὐτὸς νὰ λέγῃ ὅτι ἐσκέπτετο ἐμπρὸς εἰς τὸν θεῖόν του, ἐπῆρε θάρρος καὶ διηυθύνθη κατ' εὐθειαν εἰς τὸ γραφεῖον. Χωρὶς κανὲν προοίμιον εἶπε γρήγορα γρήγορα, ἀνάπτων αὐτὸς ἓνα σπέρτο, τὸ ὁποῖον ἔτεινε πρὸς τὸν κ. Παράλη διὰ τὸ τσιγάρο του: Ἡ μητέρα καὶ ἡ ἀδελφὴ μου προσκαλοῦν τὴν θεῖαν με τὰ παιδιὰ νὰ ἔλθουν νὰ ἰδοῦν τὴν παρέλασιν τῶν ἐπιταφίων ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖον. Θέλετε νὰ ἔλθετε καὶ σεις;

Ὁ θεῖος ἐξερόβηξεν, ἐκύτταξε τὴν ἀδελφὴν του, ἐδιώρθησε τὴν γραβάτα του, πρᾶγμα ποῦ ἐσυνείθιζε, ὅταν εὐρίσκετο εἰς ἀμηχανίαν καὶ ἐπὶ τέλους, ἀποῦ δύο τρεῖς φορές ἔβαλε τὸ τσιγάρο του εἰς τὸ στόμα, ἀπήντησε: Ἡ θεῖα σου ἄς ἀποφασίσῃ. Ἐγὼ ὁμολογῶ ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ πανηγύρια τοῦ Ἐπιταφίου μοῦ φαίνονται ἀντιθηρακευτικά, ἀλλὰ πάλιν κάμετε ὅπως θέλετε. Ἐγὼ βέβαια θὰ πάω εἰς τὴν Ριζαρείου.

Ἡ ἀδελφὴ, ἡ ὁποία εἶχε κοκκινίσει ἔξαφνα καὶ χλωμαίσει διὰ τὸ θάρρος τοῦ Στέφα καὶ ἡ ὁποία ἀνησυχούσε μήπως ὁ ἀδελφός της ἔπερνε τὸ πρᾶγμα ἄσχημα, ἀνέπνευσε με κάποιαν ἀνακούφισιν, ὅταν ἀκουσε τὴν ἀπάντησιν τοῦ κ. Παράλη. Με ἓνα βλέμμα γεμάτο εὐγνωμοσύνην πρὸς τὸν ἀνεψιόν, ὁ ὁποῖος τὴν ἔβγαζεν ἀπὸ τὴν στενοχωρίαν τοῦ νὰ ζητήσῃ αὐτὴ τὴν ἀδειαν, ἤλθεν ἀμέσως εἰς βοήθειάν του.

Ἡ κ. Μοίρα ἠμπορεῖ, ἀδελφέ, νὰ παρεξηγήσῃ τὴν ἀρνησίν μας, γηατὶ καὶ γὰρ, ἕνεκα τῶν ἐργασίῶν μου αὐτῶν τῶν ἡμερῶν, δὲν ἐπῆγα διόλου νὰ τὴν ἰδῶ. Ἐπειτα τὰ παιδιὰ, τρία χρόνια τώρα ποῦ εἴμεθα ἐδῶ, δὲν εἶδαν τὴν παρέλασιν ἄλλου ἐπιταφίου, παρὰ τῆς Ριζαρείου καὶ θὰ εὐχαριστηθοῦν πολὺ...

Ὁ ἀδελφός με ἓνα μικρὸν μορφασμὸν δυσφορίας, ὡς ἀνθρώπος ὁ ὁποῖος δὲν ἀγαπᾷ νὰ τοῦ χαλοῦν τὰ σχέδια καὶ τὰς συνηθείας του, ἀνεσήκωσε τοὺς ὤμους καὶ εἶπε με ὕψος γλυκύπικρον: Ὅπως νομίζεις, ὅπως θέλεις, ἀδελφέ.

Θὰ σὲ συνοδεύσω ἐγὼ, ἀδελφέ, εἶπεν ἡ κ. Παράλη, ὁ ὁποῖος μέσα της εἶχε μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ πάη με τὰ παιδιὰ, ἰδίως διὰ νὰ ἀντιληφθῇ ποῖα ἀκριβῶς ἦσαν αἱ σχέσεις τοῦ Στέφα με τὰ κορίτσια τοῦ κύκλου τῆς κ. Μοίρα. Διότι καὶ αὐτὴ εἶχε μεγάλαν ἀνησυχίαν ὡς πρὸς τὸ ζήτημα αὐτό.

Ἄλλὰ τῆς ἐφάνη πολὺ νὰ ἀφήσῃ τὸν ἀδελφόν της μόνον. Ἐσκέφθη ἀμέσως ὅτι ἂν ἐτελείωναν γρήγορα ἀπὸ τὴν Ριζαρείου, θὰ τοῦ ἐπρότεινε νὰ ὑπάγουν νὰ πάρουν τὰ παιδιὰ καὶ ἔτσι καὶ ἐκεῖνον θὰ εὐχαριστοῦσε καὶ τὴν περιέργειάν της θὰ ἱκανοποιούσε.

Ὁ Στέφας τοὺς ἐκαλονόκτισε καὶ ὅταν ἐπέρασεν εἰς τὴν τραπεζαρίαν εὗρεν ὅλους ὀπίσω ἀπὸ τὴν πόρταν παραμονεύοντας, διὰ νὰ ἀκούσουν τί θὰ ἀπεφασίζετο. Μπράβο, Στέφας, εἶπεν ὁ Γιαννάκης χαμηλοφώνως. Ὁρατὶ τὰ κατὰφρες. Σας, ἠκούσθη ψιθυρίζουσα ἡ Κορνηλίς, ἐνῶ ἡ Ἐρριέττα ἔτρεχε νὰ πάρη τὸ καπέλλο της.

Μετὰ πέντε λεπτὰ ὅλοι ἐτοιμοὶ ἐπερνοῦσαν ἀπὸ τὸ γραφεῖον διὰ νὰ καλονοκτίσουν τὸν θεῖον καὶ νὰ τὸν εὐχαριστήσουν, ἐνῶ ὁ Νιόνιος, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐπερίμενεν εἰς τὸν δρόμον, ἐμονολογούσε: μωρὲ οὔτε μπαμπούλας νὰ ἦταν, δὲν θὰ κάνανε ἔτσι τοῦτοι οἱ χριστιανοί. Παρᾶξενοὶ ἄνθρωποι, ἔστη τιμὴ μου! Σκάει κανένας μέσα ἐδῶ, μ' ὅλες αὐτὲς τῆς φιάκας.

Καὶ ὅταν καὶ οἱ ἄλλοι ἐβγήκαν, αὐτὸς ἔμεινεν ὀπίσω με τὴν γυναικίαν του καὶ τῆς ἔλεγε: Ἀκουσε, Ἐρριέττα, ζώλαμπρα θὰ πάμε ἔστη Ζάκυνθο γὰρ ἓνα δύο μῆνες, ἔπειτα ἐγὼ θὰ πάω ἔστη λουτρά. Ἄν θέλῃς ἔρχεσαι μαζί μου. Ἄμα γυρίσουμε ὅμως θὰ πάμε σπιτί μας. Ὅλα καλὰ καὶ ἄγια ἐδῶ· καὶ ἡ οἰκονομία καλὴ εἶναι, γηατὶ βέβαια δὲν ζοδεύουμε τίποτε, μὰ δὲν μπορῶ ἄλλο, Ἐρριέττα μου. Θὰ σκάσω. Ἐδῶ, ἀδερφέ, τῶχτετε κάμει ἐκκλησιὰ. Ὅλοι μιλοῦνε σιγανὰ, μέσα ἀπὸ τὰ δόντια τους. Ὅλοι περπατοῦν ἔστη μύτες τῶν ποδιῶν, ὅλοι τρέμουν ἔστη νὰ ὑπάρχη αἰώνια κανένας κίνδυνος ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τους.

Ἐχεις δίκην, εἶπεν ἡ Ἐρριέττα, ἡ ὁποία εὐρίσκε παύτοτε ὅτι ὁ ἄνδρας της εἶχε δίκαιον εἰς ὅλα, ἀλλὰ καὶ ἡ μαμά της καὶ ὁ θεῖός της καὶ ὅλοι. Δὲν τῆς ἤρεσε νὰ φέρῃ εἰς κανένα ἀντίρρησιν, πρῶτον, διότι ἔτσι εἶχε συνειθίσει ἀπὸ μικρά, ἔτσι ἐγίνετο πάντοτε εἰς τὸ σπιτί των καὶ ἔπειτα, διότι δὲν ἀγαποῦσε συζητήσεις. Μία πειθαρχία στρατιωτικὴ, μία ὑπακοὴ τυφλὴ εἶχε διαπλάσει τὸν χαρακτήρα ὅλων τῶν παιδιῶν ἤσυχον, πειθῆνιον, εἰρηνικόν. Ὅλοι ἐθυσίαζαν τὰς σκέψεις καὶ τὰς προτιμήσεις των—ὅταν εἶχαν—διὰ νὰ εὐρίσκωνται σύμφωνοι μεταξὺ των. Εἰς αὐτὸ συνετέλει ἄλλως πολὺ καὶ μίαν πνευματικὴν ἀδράνεια ὅλων αὐτῶν τῶν παιδιῶν καὶ μίαν σωματικὴν καχεξία καὶ ἀτονία, ἡ ὁποία παρατηρεῖται εἰς τὰ περισσοτέρα παιδιὰ τῶν Χίων, ἕνεκα τῆς συχνῆς διὰ τῶν γάμων μεταξὺ συγγενῶν ἐπιμιξίας.

Ἡ μητέρα τῶν παιδιῶν ἦτο πρώτη ἐξεδέλφη τοῦ ἀνδρός της, ἔφεραν καὶ οἱ δύο τὸ ἴδιο ὄνομα καὶ ἡ κόρη της ἡ μικρά, ἐξαιρετικῶς καχεκτικὴ καὶ ὀλίγον ραχητικὴ, ἦτο δευτέρα ἐξεδέλφη με τὸν Στέφα, τὸν ὁποῖον τῆς προώριζαν διὰ σύζυγον.

Ὅπως οἱ πρίγκηπες ὑπανδρεύονται μεταξὺ των διὰ νὰ μὴ χάσουν τοὺς τίτλους τῆς εὐγενεῖς καταγωγῆς, ἔτσι καὶ οἱ Χιώτες ὑπανδρεύονται μεταξὺ των διὰ νὰ μὴ ξεφυγῇ ἡ οἰκονομικὴ περιουσία ἀπὸ τὰ χέρια των. Ἐπειτα πραγματικῶς μεταξὺ των θεωροῦνται οἱ ἀριστοκρατικώτεροι τῶν Ἐλ-

λήνων. Προκειμένου άλλως τε περί πλούτου, ο οποίος διακρίνει τὰς ἐξεχούσας τάξεις τοῦ τόπου, οἱ Χίοι βεβαίως εἶναι οἱ ὀλιγώτερον ὑπὸ πλούτου ἀπὸ τοὺς ἄλλους Ἕλληνας. Μετὰ τὴν καταστροφήν τῆς Χίου ὅλοι σχεδὸν οἱ ὅπως δὴποτε εὐποροὶ ἐξεπατρίσθησαν καὶ ἐσκοπίσθησαν δεξιά καὶ ἀριστερά εἰς ὅλα τὰ ἐμπορικὰ κέντρα τοῦ κόσμου. Φιλόπονοι, προικισμένοι μὲ νοῦν ἐμπορικόν, οἰκονόμοι μέχρι σχολαστικισμοῦ, φιλήσχοι καὶ ἡμεροὶ καὶ ἐπιδεκτικοὶ μορφώσεως ἐπλούτησαν γρήγορα, κατέκτησαν τὴν ἐκτίμησάν των ξένων εἰς τοὺς τόπους τῶν ὁποίων κατέφυγαν καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐπῆραν εἰς τὰ χερία των τὸ ἐμπόριον τῶν μεγαλητέρων ἐμπορικῶν κέντρων.

Φυσικὰ μὲ τὴν ἐξέλιξιν τῶν γενεῶν ἡ μόρφωσις ἐγένετο τελειοτέρα, ὁ ἐξευγενισμὸς ἦτο γενικώτερος καὶ μετεδίδετο ὡς κληρονομία μετὰ τῶν ἄλλων ἀρετῶν τῶν Χίων εἰς τρόπον ὅστε πραγματικῶς ἐξεῖχαν καὶ διεκρίνοντο ἀπὸ ἄλλους πλουσίους, τῶν ὁποίων τὰ χρυσὰ οἰκίσματα τοῦ πλούτου ἦσαν ἐντελῶς χθεσινά. Μεταξὺ τῶν ἀποτελοῦσαν μίαν ἰδίαν φυλὴν μέσα εἰς τὴν μεγάλην Ἑλληνικὴν φυλὴν καὶ οἱ γάμοι μετὰ ξένων ἦσαν σπανιώτατοι.

Ὁ γάμος τῆς Ἀριέττας μὲ Ζακυνθινὸν καλῆς μὲν οἰκογενείας καὶ κόμητα μάλιστα, ἀλλὰ μᾶλλον πτωχὸν, δὲν ἤρесе διὰ τοῦτο, οὔτε εἰς τὸν θεῖον, οὔτε εἰς τοὺς ἄλλους συγγενεῖς. Ἀλλὰ ἡ κόρη εἶχεν ἐρωτευθῆ, ἦτο μᾶλλον ἄσχημη καὶ διόλου ἐξυπνη, καὶ ἀπὸ φόβου μήπως συνέβαινε τίποτε δυσάρεστον ἢ μήπως ἡ κόρη ἐδυσφημεῖτο ὁ γάμος ἐγένετο. Ὁ Νιόνιος ἐν τούτοις ζωηρῶς, θορυβῶδης, ἄνθρωπος sans façons καὶ τῶν πρώτων ἐντυπώσεων ἦτο μία ζωντανὴ παρατονία μέσα εἰς τὴν μετρημένην ὡς ἀπὸ διαβήτην ζωὴν τῶν Παράλλων.

Τὸν γάμον αὐτὸν εἶχε κάμη διὰ τὴν χρυσώσῃ ἡλιγάκι τὴν nobilita του ὡς ἔλεγον οἱ Ζακυνθιοὶ, ἡ ὁποία μὲ τὸ νὰ ἐχρονολογεῖτο ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τῶν Βενετῶν δὲν ὑπῆρξεν ὅμως ποτὲ χρυσή. Καλὸς ὅμως ἄνθρωπος ἐσυμπαθοῦσε τὴν γυναῖκα του, ἡ ὁποία ἦτο ἡμερὴ ἴσῳ ἀρνὶ καὶ ἐρωτευμένη μαζὶ τοῦ ἴσῳ τρελλῆ.

Τὰς πρώτας ἡμέρας ὁ πλοῦτος, ἡ τάξις, ἡ καθαριότης, ἡ ἁρμονία, ἡ ὁποία ἐφαίνετο ὅτι ἐβασίλευε μέσα εἰς τὸ σπῆτι εἶχαν θέλξει τὸν Νιόνιο, ὁ ὁποῖος εἶχε ζήσει ἕως τότε ζωὴν μᾶλλον ἄτακτον καὶ ἀκατάστατον. Ἀλλ' ὅσον ὁ κριτὸς ἐπεροῦσε καὶ ὅσον ὁ Νιόνιος ἀντελαμβάνετο ὅτι ἡ φαινομενικὴ ἁρμονία δὲν ἦτο τίποτε ἄλλο παρὰ σκλαβικὴ ἠθικὴ ὅλων τῶν συνειδήσεων καὶ ὅλων τῶν ἐπιθυμιῶν εἰς μίαν καὶ μόνην, τὴν τοῦ θεοῦ, τότε ἤρχισεν νὰ στενοχωρῆται, νὰ ὑποφέρει καὶ νὰ ἐπαναστατῆ.

Δὲν ἔμπορῶ ἄλλο, ἔλεγε καθ' ἡμέραν μόνος του. Καὶ τὸ βράδυ ἐκεῖνο ἔθεσε τὸ ζήτημα καθαρὰ εἰς τὴν Ἐριέτταν, ἡ ὁποία, ἂν καὶ κουτούτσικη, ἤξευρεν ὅμως νὰ βολεῖται τὰ πράγματα καὶ νὰ μεταβάλλῃ ἐνῆστο τὰ σχέδια καὶ τὰς ἀποφάσεις τοῦ θεοῦ, χωρὶς οὔτε ὁ ἴδιος νὰ τὸ καταλαμβάνῃ.

Ὅταν ἔφθασαν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον, τὸ μπαλκόνι τοῦ δωματίου τῆς κ. Μοίρας ἦτο σχεδὸν γεμάτο. Ἡ κ. Μοίρα τοὺς ὑπέδεχθη μὲ πολλὴν κλιουσίνην, ἡ Ἀμαλία μὲ τὴν συνηθι-

σμένην τῆς ζωηρότητα καὶ ἀφέλειαν καὶ ἡ Μίνα μὲ χαρὰν, διότι ὁ Γιαννάκης ἦτο φίλος τῆς, τῆς ἡλικίας τῆς καὶ τῆς ἐδινγεῖτο ἓνα σωρὸν πράγματα τοῦ σχολείου του, τὰ ὅποια τὴν διεσκέδαζαν πολὺ. Μόνον ἡ Ἄννα ἐστενοχωρεῖτο καὶ ἐσκέπτετο ὅτι δὲν εἶχε καμμίαν θέσιν μέσα εἰς ὅλους αὐτοὺς τοὺς φίλους καὶ συγγενεῖς. Δι' αὐτὸ εἰς τὴν ἀρχὴν εἶχε ζαρῶσει εἰς μίαν ἄκρην τοῦ μπαλκονίου ἴσῳ ἀπὸ τὰ παιδιὰ, ἀλλὰ σιγά, σιγά, ἀπεσύρετο πρὸς τὰ μέσα, ἐτοίμη, ἂν ἤρχοντο καὶ ἄλλοι, νὰ φύγῃ ἀπ' ἐκεῖ ἐντελῶς.

Ὁ Στέφανος ὅμως, ὁ ὁποῖος ἀντελήφθη τὴν μοναξιά καὶ στενοχωρίαν τῆς, τὴν ἐπλησίασε μὲ τρόπον καὶ ἤρχισεν νὰ τὴν ἐρωτᾷ, ἂν εἶχεν ἰδεῖ καὶ ἄλλοτε τὸ θέαμα τῆς παρελάσεως τῶν Ἐπιταφίων. ἂν ἡ κίνησις ἐκεῖνη δὲν τὴν ἐκούραζε. Ἡ Μίνα ἐκοκκίνισεν, ἐχλώμιανε, ὡς ἐγένετο πάντοτε, ὅταν τῆς ὠμιλοῦσε κανεὶς καὶ ἀπήνησεν ὅτι εὐχαριστεῖτο πολὺ. Ἀλλὰ δὲν ἠμπόρεσε καλά, καλὰ νὰ τελειώσῃ τὴν φράσιν τῆς καὶ ἠσθάνθη μίαν δειλίαν μεγάλην μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τῆς. Ἀπὸ τὸ μπαλκόνι τὰ μάτια τῆς Κορηλιάς τὴν κατέτρωγαν μὲ κάποιαν κακίαν, ἐνῶ ὁ Νιόνιος τὴν ἔβλεπε μὲ ἀδικαίριαν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸν μονὺλόν του.

Μὲ τρόπον ἀπεσπάρθη ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν κυριῶν καὶ ἐπλησίασε τὸν Στέφανον. Βλέπω ὅτι ἐξέλεξες τὴν ἀγαθὴν μερίδα, τοῦ εἶπε, μισοκλείων τὸ μάτι. Δὲ λέω καλά, ματαζέλ; εἶπε στρεφόμενος πρὸς τὴν κόρην, τὴν ὁποίαν δὲν ἔλαβε κἄν τὸν κόπον νὰ καλισπερίσῃ. Τὸ δυστυχισμένο, τὸ κορίτσι τὰ ἔχασε. Ἐννοοῦσεν ὅλην τὴν αὐθάδειαν τοῦ Ζακυνθιοῦ πολιτευομένου καὶ τῆς ἐφαίνετο ὡς νὰ τῆς ἐπερνεῖ ὀπίσω τὴν εὐγενῆ ἐλεημοσύνην τῆς συμπαθείας, μὲ τὴν ὁποίαν ὁ Στέφανος τὴν ἐτιμοῦσε πάντα.

Ὁ Νιόνιος ἐσυγγένευσεν μὲ τὴν κ. Μοίρα, ἦτο φίλος οἰκογενειακὸς τῆς καὶ ἐνήμερος, φυσικὰ, εἰς ὅτι τὴν ἐνδιέφερε. Ὅταν ἐπρόκειτο νὰ προσληθῆ ἡ Ἄννα ὡς δασκάλα τῆς Μίνας, αὐτὸς εἶχεν ἐπέμβει νὰ συστήσῃ τὴν κόρην ἐνὸς κομματάρχισκου Ζακυνθιοῦ. Ἀλλ' ἡ κ. Μοίρα ἐπροτίμησε τὴν σύστασιν τῆς κουνιάδας τῆς καὶ διότι ἤθελε νὰ τᾶχη καλὰ μαζὶ τῆς καὶ διότι ἡ Ἄννα τῆς ἐφάνη πλέον σεμνὴ καὶ ἀγαθὴ.

Ὁ Νιόνιος διὰ τοῦτο εἰς τὰς ἀρχὰς ἠσθάνετο κάποιαν ἀντιπάθειαν ἐναντίον τῆς. Τὸ βράδυ ὅμως ἐκεῖνο ὅπου τὴν εἶχε παρατηρήσει ὡς γυναῖκα καὶ ὅχι ὡς διδασκάλισσαν, τὴν ἤυρε τόσο νόστιμη, τόσο συμπαθητικὴ ὅταν μάλιστα τὴν εἶδεν ἐτοίμη νὰ κλαύσῃ διὰ τὸν ἀστεϊσμόν του πρὸς τὸν Στέφανον, ἐνόησεν ὅτι ἦτο ἐντελῶς ἀθῶα, ἐντελῶς ἀβγαλτῆ καὶ μετενόησε διότι τὴν ἐλύπησε.

Ἐπροσπάθησε λοιπὸν ἀμέσως νὰ διορθώσῃ τὸ λάθος του: Καὶ γὰρ πότε ἡ ἐξέτασις; τὴν ἠρώτησε. Τότε θὰ μπορέσω καὶ ἐγὼ νὰ κάμω κάτι γὰρ σὰς. Τοὺς δασκάλους, τοὺς ἐπιθεωρητάς, ὅλους αὐτοὺς τοὺς γνωρίζω. Καὶ ἔπειτα μὲ ἓνα ἄριστα, τὸ ὁποῖον θὰ πάρουμε ὅπως, ὅπως, θὰ σὰς στείλω καὶ εἰς τὴ Ζάκυνθο, γὰρ νὰ ἀλλάξετε καὶ τὸν ἀέρα σὰς. Τί σὰς λέει, κυρία διευθύντρια, ἡ ἰδέα αὐτή.

Ἡ Ἄννα δὲν ἦτο πλέον χλωμή. Εἶχε κερῶσει, ὡς ἔλεγον ἡ Ἀμαλία, ἡ ὁποία καὶ τοὺς ἐπλησίασε, ἀντιληφθεῖσα

ἀκριβῶς τὴν στενοχωρίαν τῆς κόρης. Τί τοῦ κάνετε τοῦ κοριτσιού; Γιατί τὸ στενοχωρεῖτε, εἶπε ὡς νὰ ἦτο αὐτὴ ἡ ἰδία γερόντισσα. Πᾶμε ἀπὸ κεῖ ἡλιγάκι, γιατί ἡ Ἀριέττα κάτι ἔχει νὰ σοῦ πῆ εἶπε πρὸς τὸν Νιόνιον. Ἡ γυναῖκα σου ξηλεύει. ἐπιθύρσεν ἡ Ἀμαλία.

Ἄμ' ἡ Κορηλιά; Ἐγὼ γὰρ χάρι τῆς ἀδελφῆς σου ἐπῆρχ ἐκεῖ κοντά, εἶπε πρὸς τὴν γυναῖκα του. Μὰ δὲν ἔχει φόβο ὁ Στέφανος Ἀριέττα μου κ' ἐγνοῖα σου. Αὐτὸ εἶναι ἓνα κουτὸ πρᾶμμα ποῦ μόλις τῆς μιλήσης ἐτοιμάζεται νὰ βάλῃ τὰ κλάματα.

Ἡ Ἀριέττα ἰκανοποιήθη ἀπὸ τὴν δικαιολογίαν τοῦ ἀνδρός τῆς, τὸν ἐκύτταξε κατὰμάματα μὲ ἀγάπην καὶ μὲ μάτια ποῦ ἀπὸ ἀπλανῆ ποῦ ἐφαίνοντο, ἐγέμιζαν ὅλο φῶς ἄμα ἔβλεπαν τὸν Νιόνιο, ἐκύτταξε καὶ τὴν Κορηλιάν καὶ τῆς ἔκαμε νόημα νὰ τὴν πλησιάσῃ. Μὴν ἀνησυχῆς, τῆς εἶπε. Ὁ Νιόνιος λέει ὅτι ἡ δασκάλα εἶναι κουτή.

Ἡ Ἄννα εἶχε παρακολουθήσει μὲ τὰ μάτια ὅλας αὐτὰς τὰς συνεννοήσεις, ἠσθάνετο ὅτι περὶ αὐτῆς ἐπρόκειτο, ὅτι τὴν ἔβλεπαν μὲ περιφρόνησιν καὶ ἡ καρδιά τῆς ἐφοῦσκωνε ἀπὸ λύπην. Τί τοὺς εἶχε κάμει, ἐσκέπτετο, διὰ τὴν βλέπουν ἔτσι. Εἶξευραν ἴσως ὅτι ἡ μητέρα τῆς ἦτο πλύστρα καὶ τὸ ἐθεωροῦσαν αὐθάδειαν νὰ τὴν βλέπουν ἐκεῖ μὲ τὴν συντροφίαν των.

Εἶχε λάβει πλέον τὴν ἀπόφασιν νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ μπαλκόνι, ὅταν διὰ μίαν ὄλιαν ἐστράφησαν πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐφώναζαν, ἔρχεται, ἔρχεται...

ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗΣ

Ἡ Ἰταλικὴ Ἀναγεννήσις, ἡ ὁποία ἐνέπνευσε τόσους ποιητάς καὶ πεζογράφους, εὔρε ἀκόμη εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ κυρίου Ροδοκανάκη ἱστορικὸν πολυμαθῆ καὶ εὐγλωττον, τοῦ ὁποίου ἡ γλαφυρὰ πέννα ἀνυψεῖ αἰσθητικῶς τὰ πρόσωπα τῆς μεγαλοπρεποῦς αὐτῆς ἐποχῆς.

Χωρὶς νὰ ζητήσωμεν—κάθε ἄλλο—νὰ ἐλαττώσωμεν τὴν ἀξίαν τοῦ σοφοῦ αὐτοῦ συγγραφέως, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπομονετικὴ ἐργασία ἀξίζει τὸν σεβασμὸν πάντων, πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅμως ὅτι ὁ εὐτυχῆς ἀστὴρ ὁ ὁποῖος ἐφώτισε τὴν γέννησιν του τὸν προδιέθεσε εἰς τὸ ἔργον αὐτό, τὸ ὁποῖον ἔκαμε μὲ τρόπον τὸσον ἀξιοσημειωτόν, θέλωμεν νὰ ὀμιλήσωμεν διὰ φύσιν θαυμασίως προικισμένην ἀπὸ περιστάσεις ὅπως ἐξαιρετικῶς.

Τέκνον τῆς ὠραίας Ἑλλάδος ἡ ὁποία ἔδωκε εἰς τὸν κόσμον πρότυπα ἀμιμητὰ φιλοσοφίας, γραμμῶν καὶ τέχνης, ἐκληρονόμησε ἀπὸ τοὺς προγόνους του τὸ γούστον τοῦ αἰσθητικοῦ αἰσθημάτος, καὶ τὴν θαυμασίαν διοριστικὴν τῶν ὄντων τὰ ὁποία ἐκνοουρίσθησαν εἰς τὰ θερμὰ χρώματα τοῦ τόπου τοῦ ἡλίου. Ἡ βόρειος ἀνατροφή του τοῦ ἔδωκε τὴν ἀκρίβειαν καὶ τὴν αὐστηρότητα τῆς φόρμας, τὴν νέαν μόρφωσιν τὴν μεγάλην καὶ ποικίλην. Κατόπιν τὸ Παρίσι—διότι ὁ λεπτὸς αὐτὸς φιλόλογος εἶνε ἓνας ἀπὸ τοὺς τελειοτέρους Παρισίους—τὸν ἐπροφύλαξε ἀπὸ τοὺς ὑπερβολικοὺς ἐνθουσιασμοὺς καὶ τὰ διά-

φορα αὐτὰ δῶρα ἔλαβον μεγαλειότεραν ἀξίαν, ὑπὸ τὴν ὑπερτάτην δύναμιν τοῦ ἔρωτος πρὸς τὴν ἐργασίαν τὴν ἐπίμονον καὶ ἀκούραστον.

Τὸ 1888 ὁ κύριος Ροδοκανάκης ἐξέδωκε τὸ πρῶτον ἔργον του, Cola di Rienzo, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ὑπὸ νέον φῶς τὸν δήμαρχον αὐτὸν, τὸν ἀρκετὰ κακὰ γνωστὸν, ὑπερήφανον φίλον τοῦ Πετράρχου, προωρισγένον νὰ ὑποκύψῃ προῶτως εἰς τὴν ἐκδίκησιν τοῦ Colonna. Ἐξέδωκε τὴν René τῆς Γαλλίας δούκισσαν τῆς Φερρόρα, τὴν κόρην αὐτὴν τοῦ Λουδοβίκου XII καὶ τῆς Ἄννας τῆς Βρεττάνης, ἄσχημον τὴν μορφήν, ἀλλὰ ὠραιοτάτην πνευματικῶς, ὥστε ὁ Bratome τὴν ἔλεγε «πνεῦμα ὅλο φωτιά». Καὶ πράγματι ὑπῆρξε γυναῖκα ἀπὸ τὰς πλέον διακεκριμένας τῆς ἐποχῆς τῆς ὡς χαρακτηριστὴ καὶ μάθησις, γνωρίζουσα λατινικὰ, ἑλληνικὰ, μαθηματικὰ, ἀστρονομίαν. Εἶχεν ἰδέας φιλελεύθερους εἰς σημείον ὥστε νὰ προστατεύσῃ τὸν Marot καὶ τὸν Calvin καὶ δὲν ἐδίστασε νὰ παραδεχθῆ τὴν πίστιν τοῦ διασῆμου ἀνκιδιοργνωτοῦ, πρᾶξις ἐλευθέρων, ἡ ὁποία ὅμως τῆς ἐκόστισεν ἀκριβὰ.

Μετὰ τὴν γυναικα αὐτὴν τὴν ὁποίαν δύναται τις νὰ κρίνῃ κατὰ δύο τρόπους, καὶ ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶνε ὀλιγώτερον παράδοξος εἰς ὅλας τὰς ἐποχὰς τοῦ κόσμου, μᾶς παρουσίασεν ὁ συμπαθὴς συγγραφεὺς τὴν ἀνισόρροπον, Μαργαρίτταν τῆς Ὁρλεάνης σύζυγον τοῦ Cosimo τῶν Μεδικῶν τῆς ὁποίας οἱ παραλογισμοὶ ἀπήλπιζον τὴν αὐλὴν τῆς Τοσκάνης, καὶ ἐνέβαλλον εἰς φροντίδας τὸν ἐνδοξον θεῖον τῆς Λουδοβίκου XIV.

Κατόπιν διαδοχικῶς ἐξεδόθησαν οἱ Αὐλικοὶ καὶ οἱ Γελοτοποιοὶ, Tolla ἡ αὐλικὴ, πίνακες οἱ ὁποῖοι ζωγραφίζουν μὲ μεγάλην ἀκρίβειαν τὴν ἰδικιτέραν ζωὴν τῆς Ρώμης τοῦ 1700. Μελέται αὐστηρότεροι εἶνε: Ἡ Ἁγία Ἐδρα καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, τὸ Καπιτόλιον, γραμμῆται μὲ ὕψος πολὺ ἑλκυστικόν, καὶ τέλος τὸ ὠραῖον βιβλίον: Ἡ Ἰταλίς γυναῖκα τῆς Ἀναγεννήσεως.

Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ αἰσθανόμεθα ὅτι ὁ συγγραφεὺς πρὶν νὰ θελήσῃ νὰ μᾶς μαγεύσῃ μὲ τὴν θελατικὴν πολυμαθειάν του ἐμαγεύθη αὐτὸς ὁ ἴδιος, ἀπὸ τὴν ἐποχὴν αὐτὴν τῆς Ἀναγεννήσεως, διὰ τὴν ὁποίαν ὅλοι ὀμιλοῦν καὶ τὴν ὁποίαν τόσον ὀλίγοι γνωρίζουν ἀληθῶς, καὶ ἡ ὁποία μᾶς ἐμφανίζεται μέσα εἰς χρυσὴν ὀμίχλην, μᾶς τὴν πικροῦσιν εἰς τὴν ἐποχὴν αὐτὴν μέσα εἰς τὴν περισσώτερον ἐνδιαφέρουσαν καὶ περισσώτερον ζωντανὴν λαμπρότητά τῆς: τὴν Ἰουδαίαν!...

Αἱ ὠραῖαι κυρίαι τῆς τότε, εἶχον ὅλοι ὅπως καὶ αἱ τῆς σήμερον, μερικὰς ἀρετάς, καὶ πολυπληθῆ ἐλαττώματα. Φανερά, ὁ συγγραφεὺς ζητεῖ νὰ τὰς ζωγραφίσῃ μὲ ἀμεροληψίαν, ἀλλὰ, ποιὸς ἄνθρωπος θὰ εἶνε ἀληθῶς ἀμερολήπτος πρὸς τὸ ὄν αὐτὸ τὸ πολυσύνθετον πέριξ τοῦ ὁποίου ὀλόκληρος ἡ ἀνθρωπότης φέρεται;

Ὀλιγότερον ἀπὸ κάθε ἄλλον ὁ κύριος Ροδοκανάκης τοῦ ὁποίου τὸ διακινεῖ βλέμμα, τὸ μειδιάμα τὸ γεμάτον κλοσύνην, μᾶς φανερόνουν τὴν γλυκύτητα γενναίας ψυχῆς, εἶνε ἱκανὸς νὰ εἶνε αὐτηρὸς διὰ τὰς ἀδυναμίας καὶ τὰ μικρὰ ἐλαττώματα ἐποχῆς τὴν ὁποίαν κάμνει ν' ἀναζήσῃ μὲ τὴν χάριν προφορικῶς γραπτῶς. Νὰ καταδικάσωμεν τὰ ἐλατ-

τώματα τῶν ὠρῶν προγόνων, ἔστω καὶ ἂν εἶνε ἰταλοί, θὰ ἦτο τὸ ἴδιον ὡς νὰ καταδικάζωμεν τοὺς ἰδικούς μας, ἐκτός τούτου, πιστεύωμεν ὅτι εἰς τὸν τρόπον τῆς ζωῆς ὁ κύριος Ροδοκονάκης ποτὲ δὲν κατεδίκασε κανένα.

Δὲν εἶνε ἴσως, τουλάχιστον ἐν μέρει, τὸ μυστικὸν τοῦ θελήγυτρου, τὸ ὁποῖον ἀσκεῖ εἰς τοὺς ἀκρατάς του καὶ ἀναγνώστας του ;

Μόνον τὸ τάλκτον—καὶ ὁ Θεὸς γνωρίζει ἐὰν ὑπάρχη εἰς τὰς σελίδας αὐτάς—δὲν θὰ ἦτο ἀρκετόν, ὥστε τὰ βιβλία του νὰ ἔχουν ἰδιαιτέρον ἐνδιαφέρον, καὶ ἴσως τὰ ἔργα τοῦ συγγραφέως αὐτοῦ εἶνε τόσον συμπαθητικά, διότι συμπαθητικὸς εἶνε καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος.

(Paul de Lauribar).

Η ΟΣΤΡΑΚΙΑ

Β'.

Ἐπιπλοκαί. Ἡ ἐνόχλησις τοῦ φάρυγγος ἢ ἡ κυνάγχη ἣτις εἶναι μία ἐκ τῶν πρώτων ἐκδηλώσεων τῆς νόσου, λαμβάνει εἰς τινὰς περιστάσεις πορείαν ἐπιφθοῦν. Οἱ ὑμένες ἢ ψευδομεμβράναι αἵτινες ἐπικαλύπτουσι τὰς ἀμυγδαλάς ἐπεκτείνονται καὶ εἰς τὴν ὑπερίαν παριστῶσαι οὕτω εἰκόνα διφθερίτιδος· διαφέρουσι μόνον ὅτι δὲν ἔχει τὴν τάσιν τῆς προ-

εκτάσεως εἰς τὸν λάρυγγα. Ἄλλοτε ἡ κυνάγχη ἐπιφέρει ἐντονον ἐξοιδήσιν τῶν ἀδένων τοῦ τραχήλου. Ὀλόκληρον τὸ κάτω μέρος τοῦ προσώπου παρκαρφοῦται ὑπὸ τοῦ οἰδήματος τοῦ τραχήλου καὶ εἰς διάστημα ὀλίγων ἡμερῶν σχηματίζονται μεγάλα ἀποστήματα εἰς τὰ πλεῦρα τῶν σιαγόνων· εἴμεθα ἠναγκασμένοι νὰ διανοίξωμεν τὸ δέρμα ἵνα δώσωμεν ἔξοδον εἰς τὸ πῦον. Ὅταν ὁ περετός, ὁ ὁποῖος εἶχε καταπέσει κατὰ τὴν ὀγδόην ἡμέραν, ἀναφαίνεται κατὰ τὴν δευτέραν ἢ τρίτην ἐβδομάδα τῆς ἀναρρώσεως, πρέπει νὰ φοβώμεθα ἐπιπλοκάς ἐπιγενεῖς τῆς ὀστρακίαις, δηλονότι τὸν ρευματισμὸν τῶν ἄρθρων, τὴν νεφρίτιδα, σπανιώτερον φλεγμονὰς τῶν ἐν τῷ θώρακι εὐρισκομένων ὀργάνων. Ἐὰν πρόκειται περὶ ὀστρακώδους ρευματισμοῦ ὡς τὸν ἀποκαλοῦσιν, τὸ παιδίον παρκαρνεῖται διὰ πόνους ἰσχυροὺς κατὰ τὰς ἀρθρώσεις τῶν χειρῶν καὶ τῶν ποδῶν. Τὰ μέρη ταῦτα ἐξοιδαίνονται καὶ αἱ κινήσεις εἶναι ὀχληραὶ ἢ μάλιστα ἀδύνατοι. Ὁ ρευματισμὸς προσβάλλει ἐπίσης τὴν καρτ' ἀγκῶνα ἄρθρωσιν καὶ τὴν τοῦ ὤμου, τὰ κατώτερα ἄκρα καὶ μάλιστα τὰς μεταξύ κεφαλῆς καὶ σπονδυλικῆς στήλης. Ὁ μικρὸς ἀσθενὴς ἀδυνατεῖ νὰ στρέψῃ τὴν κεφαλὴν. Ἡ ἐπιπλοκὴ ὅμως αὕτη ἐπέρχεται ὅταν τὸ παιδίον ἐκτεθῇ εἰς τὸ ψῦχος ἢ ὅτε δὲν διετηρήθη ὑπὸ σταθερὰν θερμοκρασίαν.

Ἐκτός τοῦ ἐκ φλανέλλης ὑποκαμίσου, δι' οὗ πρέπει πάν-

ρῶσιν νὰ σῶς τὸ δόσω, χωρὶς νὰ στενοχωρηθῶ, τὸ πολὺ δύο ἡμέρας... εἰς τὸ διάστημα αὐτὸ τὸ ζῶό σας θὰ ἰατρευθῇ, καὶ τότε θὰ μοῦ τὸ ἐπιστρέψετε ὀλίγον καρτ' ὀλίγον.

— Εἴμεθα σύμφωνοι !

— Στείλατε κάποιον διὰ νὰ τὸ πάρῃ, ἐπρόσθεσε ἡ Φατιμέ, εἶμαι πολὺ ἀδύνατος τώρα διὰ νὰ ὑπάγω μόνη μου νὰ τὸ φέρω... ἔπειτα κάθουμαι μακρὰν καὶ ὁ δρόμος εἶνε πολὺς.

Μίαν ὥραν ἀργότερα, καὶ τὰς δύο ἐπομένους ἡμέρας, ὁ νεώτερος ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς τῆς Ζοχάρας τῆς ἔφερεν τὸ συμφωνηθὲν γάλα, καὶ ἔτσι ἡ νέα ἡμπόρεσε νὰ διατηρήσῃ τὴν πελατεῖαν ὅπου εἶχεν εἰς τὴν πόλιν. Τὴν τρίτην ἡμέραν μὲ τὴν βοήθειαν διαφόρων μάρτων καὶ διαφόρων χόρτων τὰ ὁποῖα ἔδωκαν εἰς τὸ ζῶον δὲν εἶχαν πλέον τὴν ἀνάγκην τῆς Φατιμέ, ἀλλὰ δὲν τῆς ἐπέστρεψαν καὶ τὸ γάλα ὅπου τοὺς εἶχε δανείσει.

Ἐπέρασαν δύο ἐβδομάδαι καὶ ματαίως ἡ Φατιμέ ἐπαρουσιάστηκεν εἰς τὴν οἰκίαν των.

— Δὲν ἔχομεν γάλα, ἔλεγεν ἡ μητέρα.

— Δὲν ἔχομεν, ἐπανελάμβανε, ὡς ἤχῳ ἡ κόρη... Καὶ ἐκείνη ἔφραγε μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο. Ἐνα πρωὶ ὅμως τοῦ Ἰουλίου οἱ ἐργάται οἱ ὁποῖοι εἶχον καλλιεργήσει τοὺς ἀγρούς τῆς ἐξήτουν τὸν μισθὸν τοὺς : δέκα ὀκτὼ τάλληρα.

Ἡ Φατιμέ ἔψαξε μέσα στὴν παλιὰ σακούλα τῆς μήπως εὔρη τίποτε νομίσματα ἀλλὰ ματαίως· δὲν ἦρεν παρά δύο τρεῖς δεκάρας, τί νὰ κάμῃ λοιπὸν ; Ἡ Φατιμέ ἐκτός ἀπὸ τὴν ἄλλην περιουσίαν τῆς εἶχε καὶ ἑκατὸν ὠραῖα γαλιστερά τάλληρα τὰ ὁποῖα ἐφύλαττε κρυμμένα μέσα εἰς τὸ χῶμα. εἰς θάβος μισοῦ μέτρου, κάτω ἀπὸ τὴν ψάθα ἢ ὁποῖα ἐσκέπαζε τὴν γύμνια τῆς καλύβας τῆς ἐπρωτιμοῦσε ν' ἀποθάνῃ παρά νὰ ἐγγίγῃ τὸν θησαυρὸν αὐτὸν τὸν ὁποῖον εἶχε μαζέψῃ εἰς διάστημα δέκα ἐτῶν.

Ἐξοῦσε πάρα πολὺ στενοχωρημένα, σὰν πολὺ πτωχῇ, μὴν κρατοῦσα ἀπὸ τὴν ἐσοδειαν τῆς παρά ὅτι εἶχε ἀπόλυτον ἀνάγκην διὰ τὰ ζῶά τῆς. Ἐκείνη ἐτρέφετο μὲ λαχανικά καὶ μὲ τὰ τυριά ὅπου τῆς ἐχαλοῦσαν.

Ἀμέσως τῆς ἦλθεν ἡ ἰδέα νὰ ὑπάγῃ νὰ ζητήσῃ τὰ δέκα ὀκτὼ τάλληρα ἀπὸ τὴν μητέρα τῆς Ζοχάρας· ἀφοῦ δὲν τῆς εἶχον ἐπιστρέψει τὸ

τοτε ἐξ ὀλοκλήρου νὰ περιβάλλεται τὸ παιδίον, πρέπει νὰ περικλυψώμεν τὰς ἐπωδύνους καὶ ἐξωδηκίαις ἀρθρώσεις αὐτοῦ ὑπὸ στρώματος ἐκ βάρβυκος στηριζομένου διὰ ταινίας. Ἐὰν δὲν ὑπάρχη σύμπτωμα ἐκ μέρους τῆς καρδίας ὁ καλῶς νοσηλευόμενος ὀστρακώδης ρευματισμὸς παύεται μετὰ μίαν ἢ δύο ἐβδομάδας. Ἄλλως ὅμως ἔχει περὶ νεφρίτιδος. Οἱ νεφροὶ οἱ ἐκκρίνοντες τὰ οὔρα εἶναι, ὡς γινώσκουμεν, ὄργανα κεκρυμμένα βαθύτατα ἐν τῇ κοιλίᾳ. Αἱ φλεγμοναὶ λοιπὸν αὐτῶν διαγιγνώσκονται δυσκόλως. Ἡ νεφρίτις φέρει διαταραχὴν τῆς ἐκκρίσεως τῶν οὔρων, ἕτινα καθίστανται ὀλιγώτερα, ὑπέρυθρα ἢ βαθέα τὴν χροιάν ἢ ὀλοτελῶς καταπαύουσι. Κατὰ τὴν μεταβολὴν ταύτην τῶν οὔρων θέλομεν ἰδεῖ τὸ παιδίον νὰ καθίσταται ὠχρὸν, τὸ πρόσωπον τοῦ ἐξοιδαίνεται καὶ ἡ ἐξοιδήσις αὕτη, ἣτις εἶναι ἀνώδυνος, καταλαμβάνει πάντα τὰ μέρη τοῦ σώματος, πρὸ πάντων τὰς κνήμας καὶ τοὺς πόδας. Τὰ φαινόμενα ταῦτα, ἐπερχόμενα κατὰ τὴν ἀναρρώσιν τῆς ὀστρακίαις, ἀναγγέλλουσι τὴν ἀνάπτυξιν νεφρίτιδος. Ἡ λευκοματουρία εἶναι τὸ σταθερὸν σημεῖον τῆς νεφρίτιδος ἣτις καὶ εὐτυχῶς θεραπεύεται δι' ἀπολύτου γαλακτοτροφίας καὶ καθαρτικῶν. Ἐν τούτοις ὅμως πρέπει νὰ γνωρίζωμεν ὅτι ἡ νεφρίτις εἶναι ἐπιπλοκὴ βαρυτάτη ἣτις δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον ἢ νὰ παραταθῇ ἐπὶ μῆνας καὶ ἔτη.

γάλα, βεβαίως ἔπρεπε μὲ κάποιον τρόπον νὰ τὴν πληρώσουν, καὶ ἔτσι θὰ ἐπλήρωνε τοὺς ἐργάτας τῆς χωρὶς ν' ἀνησυχῇ διὰ τὰ προσφιλῆ τῆς χρήματα.

Ἀλλὰ ἀπὸ τὰς πρώτας λέξεις ὅπου ἀντήλλαξαν, ἡ αἴτησις μεταβλήθη εἰς φιλονεικίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἔλαβε μέρος καὶ ὁ πατέρας τῆς Ζοχάρας, καὶ ὕβρισε τὴν γρηὰ εἰδωλολάτριδα· ἐκείνη δὲν ἐκρατεῖτο πλέον.

— Ἄ ! δὲν ἤθελαν νὰ τὴν πληρώσουν οὔτε μὲ χρήματα οὔτε μὲ εἶδος... Ὡς δὲν ὅμως πῶς θὰ τὸ διαλαλήσῃ καὶ ἐκείνη παντοῦ. Βεβαίως ὁ Ἄλλῃθ θὰ τοὺς στείλῃ χολέρα καὶ πανοῦκλα διὰ νὰ τοὺς τιμωρήσῃ διὰ τὴν ἀδικίαν των.

Ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα τῆς Ζοχάρας δὲν ἐφρίνοντο συγνηθμένοι διόλου ἀπὸ τὰς κατάρτας τῆς γρηῆς, καὶ τὴν ἔδωκαν βαναύσως ἀπὸ τὸ σπῆτι τοὺς μέσα εἰς τὸ ὅποιον ἐκλείσθησαν.

Ἐν τούτοις ἐὰν ἡ γρηὰ ἦτο ὀλιγώτερον παραγμένη καὶ ἐγύριζε πίσω τῆς θὰ ἔβλεπε μιά σκιά ἢ ὁποῖα τὴν ἀκολουθοῦσε καὶ ἡ ὁποῖα ἐκρῦβετο ἅμα ἔβλεπε ὅτι κάποιος διαβάτης ἦρχετο.

Ὁ θυμὸς τῆς, τὴν ἔκαμνε ἐκείνην τὴν ὥραν τὴν Φατιμέ οὔτε νὰ βλέπῃ οὔτε ν' ἀκούῃ ἢ συγκίνησις τὴν εἶχε κατασυντρίψει καὶ περπατοῦσε σκυμμένη, ἀνάμεσα εἰς τὴν ἀπέραντον σκοτεινὴν πεδιάδα. Ὁποῖον ἐκείνη ἐβράδυνε τὸ βῆμά τῆς τόσον ἡ σκιά ἢ ὁποῖα τὴν ἀκολουθοῦσε ἐτάχυνε τὸ ἴδιόν τῆς, καὶ ὅσον περισσότερο ἐφρίνετο κουρασμένη ἢ γρηὰ τόσον ἡ νέα ὀρθοῦτο δυνατῇ καὶ ἀγρία.

Τέλος συνητήθησαν :

— Σὺ εἶσαι Ζοχάρα !

— Ἐγώ ! Ἄ ! ἐνόμισες ὅτι θὰ σὲ ἄφιναν νὰ ὑβρίσης τοὺς γέροντας μου, τὸ σπῆτι μου, — ἐμὲ τὴν ἴδιον, — Μὰς εἶπες ἀπογόνους σκύλων... ἔρεις ὅτι οἱ σκύλοι δαγκάνουν !

— Ἄλλοίμονόν μου, ἐφώναξε ἡ γρηὰ... Αὕτη ἡ κακὴ κόρη θέλει νὰ μὲ δολοφονήσῃ !.. Καὶ μετ' ἐλθὴν τὴν δύναμιν ὅπου τῆς ἔμνε ἐπέταξε τὸν ἀδερ τενεκὲ τοῦ γάλτατος ὅπου κρατοῦσε, εἰς τὸ κεφάλι τῆς Ζοχάρας, ὁ ὁποῖος οὔτε ποῦ τὴν ἤγγισε.

Ἡ νέα εὔρε ἀρκετὴν τὴν προσβολὴν καὶ ἐπέπεσε κατὰ τῆς γρηῆς μὲ ἔλθῃ τῆς τὴν δύναμιν.

Ἡ ὀστρακία λοιπὸν, ἐνεκ τῶν ἐπιπλοκῶν τὰς ὁποίας παρουσιάζει κατὰ τὴν ἀναρρώσιν, ἔχει ἀνάγκην ἐνδελεχοῦς ἐπαγρυπνήσεως. Τὸ παιδίον τοποθετεῖται ἐν δωματίῳ εὐρυχωρῶ μεσημβρινῷ, καλῶς πεφωτισμένῳ, ἐν τούτῳ εἶναι δυνατόν. Οἱ τάπητες, τὰ παραπετάσματα καὶ οἱ λοιποὶ παντοειδεῖς στολισμοὶ δέον ν' ἀφαιρηθῶσι καὶ αἱ κλινοστρωματὰ νὰ περιορισθῶσιν εἰς τὰ ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

Θὰ προσπαθήσωμεν νὰ διατηρῶμεν ἐν τῷ δωματίῳ θερμοκρασίαν σταθερὰν μεταξύ 17° καὶ 19°, νύκτα καὶ ἡμέραν. Τὸν χειμῶνα θερμαίνοντες διὰ πυρὸς ἐκ ξύλων ἐξασφαλίζομεν τὸν ἀερισμὸν τοῦ δωματίου διανοίγοντες θύραν μακρὰν τῆς κλίνης κειμένην. Λογικὸν εἶναι νὰ προφυλάττωμεν τὸν μικρὸν ἀσθενῆ ἀπὸ τῶν ρευμάτων τοῦ ἀέρος διὰ ἀλεξινέμου (paravent). Διὰ νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν τὸν ἀσθενῆ διὰ κλινοσκεπασμάτων περιβάλλομεν αὐτὸν διὰ χιτῶνος μακροῦ ἐκ φλανέλλης, τοῦ ὁποῖου αἱ χειρῖδες δέον νὰ καλύπτωσι τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ πυρετοῦ, ἡ τροφή του θὰ περιορίζεται εἰς γάλα ὑπὸ τὴν θερμοκρασίαν τοῦ δωματίου.

Ὅτε ἡ ὀστρακώδης κυνάγχη εἶναι ἔντονος πρέπει νὰ καταρῶμεν εἰς πλύσεις συχνὰς τοῦ φάρυγγος διὰ διαλύσεως βορικοῦ ὀξέως 2 τοῖς 100. Τοῦτο εἶναι μέσον ἐξαιρετικὸν ὅπως ἀποσπῶμεν τοὺς ὑμένες καὶ δροσίζομεν τὸ στόμα διὰ τοῦ

Ἡ ἄνοιος πάλιν διήρκεσε πολλὴν ὥραν· ἡ Φατιμέ, ἡμιθανὴς ἔχε τὴν δύναμιν νὰ συρθῇ ἕως τὴν πλησίον ἐπαυλιν.

Ἐνα κοριτσάκι δέκα-δώδεκα ἐτῶν ἐφάνηκε εἰς τὴν ἀντικρινὴν, ἦθ τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἐκύτταξε μὲ περιέργειαν καὶ τρέμον.

Ἄλλοίμονον ! ἐφώναξε πάλιν τὸ θῆμα ἐλπίζουσα νὰ φοβίση τὴν Ζοχάρα καὶ νὰ τὴν κάμῃ νὰ φύγῃ, ἀλλ' ἐκείνη μὴ ἔχουσα πλέον ἀνεῖθσιν τῶν πράξεών τῆς, παραφερομένη ἀπὸ τὴν λύσσαν τῆς ἐκδικήσεως ἀρπάξε τὴν Φατιμέ, ἡ ὁποῖα ματαίως προσπαθοῦσε νὰ ὑπερασπισθῇ καὶ τὴν ἔρριψε μέσα εἰς τὸν ποταμὸν. Ἐπειτα ἀπεμακρύνθη ἐξαγριωμένη, μὲ τὸ πρόσωπον καταγριτωμένον, μὲ τὰ μάτια κατακόκκινα, τὰ δόντια σφιγμένα, καὶ ἐξήτησε κάποιον καταρῶγιον διὰ νὰ συνέλθῃ, διότι ἐφοβήτο εἰς τὴν κατὰστασιν ἐκείνην νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ σπῆτι τῆς μήπως προδοθῇ.

— Ἐξεδιχθῆν τοὺς ἰδικούς μου, ἔλεγε, ἐνῶ ὁ Νεῖλος, συνένος τῆς, παρέσυρε τὸ πτώμα τῆς Φατιμέ.

Τότε ἡ μικρὰ φελλάχα, ἡ ὁποῖα παρηκολούθει ὅλα ἀπὸ τὴν ἄλλην ὄχθην, ἔλαβε θάρρος ἔτρεξε εἰς τὸ πλησίον χωριὸν καὶ ἐδιηγήθη ὅ,τι εἶδε.

— Πηγαίνετε γρηγορὰ ! εἶπε εἰς τοὺς ἄνδρας τῆς οἰκογενείας τῆς, πηγαίνετε, ἴσως κατορθώσετε νὰ εὔρετε τὴν νεκράν. Οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἐξήτει ν' ἀνεύρουσαν τὴν νεκράν εὔρον τὸ πρᾶγμα πολὺ δύσκολον καὶ δὲν τὸ ἀπεφάσισαν, ἐσκέπτοντο μόνον πῶς νὰ ἐξασφαλίσουν τὴν σιωπὴν τῆς μικρᾶς φελλάχας, καὶ ἐνόμισαν ὡς καλλίτερον μέσον νὰ τὴν κρατήσουν κλεισμένην. Τὴν παρέδωκαν λοιπὸν εἰς τὴν μητέρα τῆς ἡ ὁποῖα ὑπεσχέθη νὰ τὴν κρατήσῃ ὀκτὼ ἡμέρας μέσα εἰς τὸ σπῆτι· ἐπίσης ὅλοι οἱ ἄλλοι ὑπεσχέθησαν νὰ κρατήσουν τὸ μυστικόν.

— Ἡ ἡσυχία πρὸ παντὸς ἄλλου !.. ἀδελφοί μου.

Καὶ ἐνῶ ἡ Ζοχάρα, τώρα περισσότερο ἡσυχῇ, μόνον ὀλίγον ὠχρὰ ἀκόμη, ἐπήγαινε πρὸς τὴν κατοικίαν τῆς, ὁ ποταμὸς ἐξηφάνισε τὸ πτώμα τῆς Φατιμέ μέσα εἰς τὰ φωτεινὰ νερά του.

(Jehan d' Ivray).

καθαρισμοῦ αὐτοῦ. Ἐὰν παρ᾽ αὐτὴν ἀνάγκη ἐτέρων φαρμάκων, αὐτὸ πλέον ἀπόκειται τῷ ἰατρῷ.

Οἱ γονεῖς οφείλουσι νὰ ἴηαι αὐστηροὶ εἰς τὸ ζήτημα τῆς ἐξόδου τοῦ παιδὸς εἰς τὸ ὑπαιθρον πρὶν ἢ παρ᾽ ἐλευθέρωσιν ἐξ ἑβδομάδες. Ἀπὸ τῆς ὑγδότης ἢ δεκάτης ἡμέρας τὰ παιδιὰ ἐγκαταλείπουσι τὴν κλίνην καὶ ἐνδεδυμένα καταλλήλως διὰ μαλίνων φορεμάτων ἄρχονται ἐλευθέρως παίζοντα ἐν τῷ δωματίῳ, καὶ τοῦτο δέον νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐπὶ ἓνα μῆνα. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ προκαλέσωμεν τὴν εὐφυΐαν τῶν μητέρων εἰς τοιαύτας στιγμάς. Ὑπάρχουσι πλεῖστοι τρόποι ὅπως τὸ ταλαίπωρον περιορισμένον τέκνον τῶν διέλθῃ τὸν χρόνον τοῦτον ἐν ὑπομονῇ.

Πρὶν ἢ συγκοινωνήσῃ τὸ παιδίον μετὰ τῶν μικρῶν συντροφῶν του καὶ τοῦτο δέον νὰ γείνη μόνον μετὰ τὴν ἕκτην ἐβδομάδα, θέλει λουσθῆ εἰς καθολικὸν λουτρόν σαπωνοῦχον. Θέλει ἀπεκδυθῆ πάντα τὰ ἱμάτια αὐτοῦ τὰ χρησιμεύσαντα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου. Τὰ, ἱμάτια αἰ κλινωστρωμακί, θέλουσιν ἀπολυμανθῆ ἐν κλιβάνῳ ἀπολυμαντικῷ, τὸ δὲ δωμάτιον θέλει ἀπολυμανθῆ, ὡς ἀναφέρωμεν εἰς τὸ περὶ Ἀντισηψίας κεφάλαιον.

(Παράφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ) Ἄνθῆ Βασιλειάδου Ἱατρός.

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

Ἀπὸ τὸν δωδεκάλογον τοῦ γύφτου τοῦ κ. Κωστή Παλαμά.

Μεγαλόπρεπα περᾶσματα τῶν θεῶν ποῦ δὲν πιστεύω, ἀπὸ οἷας πιὸ μεγαλόπρεπος, γαληνὰ οἷας ἀγναντεύω.

Ἀπ' τὰ δάση ὅταν ἀνάμεσα καὶ ἀπ' τὸλόπυκνο λογγάρι μὲ περνᾷ σὲ ράχη ἀσέλλωτη γοργῇ μούλα καβαλλάρη,

οἱ φτελιῆς καὶ τᾶγριοπρίναρα καὶ τὰ πεῦκα καὶ τὰ ἐλάτια καὶ ὅλα τὰ δενδρὰ ζερβόδεξα πηλαλᾶν καὶ αὐτὰ σὰν ἄτια,

καὶ αὐτὰ φεύγουν σὰν πετούμενα καὶ αὐτὰ κάνουνε σὰν κάποια ξένα ἀγρίμια ἀνεμοπόδαρα ταραμένα ἀπὸ δρολόπια.

Ὅσο θέλετε φαντάζετε καὶ πλανεύετε τὰ μάτια μῆτε ἀγρίμια ἀνεμοπόδαρα μῆτε πετεινά, μῆτε ἄτια!

Εἰμ' ἐγὼ ποῦ τρέχω καὶ ὄχι ἐσεῖς, τὰ ριζόδετα ἐσεῖς εἶστε, φτάνει ὁ καβαλλάρης νὰ σταθῇ γιὰ νὰ σταματήσῃ!

Μεγαλόπρεπα τρεχάματα τῶν θεῶν τῶν ἀθανάτων, ὅπου καὶ ὅπως καὶ ἂν ἐπάροχτε, ὦ ἐσεῖς ἴσκιαι φαντασμάτων, ὦ τῆς πλάνης γιγαντέματα, θεοὶ ἐσεῖς, ἄλλοίμονό σας! Ἀπ' τὴν ὥρα ποῦ ἄλλος ὁ ἄνθρωπος ἔκαβαλλικένη ἐμπρὸς σας,

καὶ σταθῇ καὶ δῆ πῶς στέκεστε σὰν τὸν δρὺ καὶ σὰν τὴ φτέρη καὶ σταθῇ καὶ δῆ πῶς κρέμεστε ἀπὸ τὸ δικό του χέρι,

καὶ γρικῶντας πῶς τοῦ κρῦβετε τὴν ἀέρινη τὴν ὄψη κάποιον οὐρανῶν δλόβαθων, πάρη καὶ σᾶς κόψη,

καὶ γρικῶντας πῶς τοῦ κρῦβετε βλέποντας, καὶ γιὰ νᾶνάγη μιὰ φωτιὰ γιὰ φῶς, γιὰ ζέσταμα, πάρη καὶ οἷας κᾶψη!

ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΤΩΝ ΠΟΣΙΜΩΝ ΙΑΜΑΤΙΚΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΕΜΑΔΟΣ
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 300,000 ΔΡΑΧΜΩΝ
Κυριώτερος μέτοχος ἡ Ἐθνικὴ Τροίπεζα τῆς Ἑλλάδος

Υ Δ Α Τ Α

ΑΝΩΡΟΥ (Πηγὴ Σαρδῆς) τὸ καλλίτερον ἐπιτραπέζιον, ἀνώτερον τοῦ Ἑλλάδος καὶ Βισσῶ.

ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ. (Ἀποκλειστικὴ παραχώρησις ὅλων τῶν πηγῶν) κατὰ τῆς φημιμάσεως, λιθόσεως, ἄρβριτισμοῦ, νόσων τῶν νεφρικῶν ὀργάνων

ΚΥΛΛΗΝΗΣ (Ἀποκλειστικὴ παραχώρησις) κατὰ τῶν παθήσεων τῶν ἀκτινωστικῶν ὀργάνων, ἐσθμηστος, κατάρρων, δυσπεψιῶν, μητρίων παθήσεων κλπ.

ΟΣΣΗΣ (ΤΣΑΓΕΖΙ) (Ἀποκλειστικὴ παραχώρησις) Μοναδικὴ πηγὴ εἰς τὸν κόσμον κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Γάλλου Ἀκαδημαϊκοῦ Ρομπέν) ἀεριοῦχον, ἀιθηροῦχον, ἀλκαλικόν, τονωτικόν, κατὰ τῆς ἀκαμίας, χλωρώσεως, ἀνδρικῆς ἐξασθενήσεως κλπ. Ὁς ἐπιτραπέζιον, εὐφραντικόν.

Παρακαλοῦνται θερμῶς αἱ κ. κ. συνδρομητριάαι καὶ καθυστεροῦσαι τὰς συνδρομάς των τοῦ λήξαντος ἔτους νὰ ἀποστείλουν αὐτὴν ἀμέσως. Ἐπίσης αἱ ἐπιθυμοῦσαι νὰ ἐξακολουθήσουν λαμβάνουσαι τὴν «Ἐφημ. τῶν Κυριῶν» παρακαλοῦνται νὰ ἀνανεώσουν τὴν συνδρομὴν των.

ΤΥΠΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ